

UZASADNIENIE

Do projektu uchwały w sprawie: w sprawie zmiany uchwały numer XXVI/173/2013 z dnia 22 marca 2013 r, w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenia działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na Rady Gmin obligatoryjny obowiązek określenia w drodze uchwały wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie m.in. spalania zwłok zwierzęcych i ich części.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa wymogi, jakie ma spełnić przedsiębiorca w celu prowadzenia działalności regulowanej. Projekt określa wymagania dla przedsiębiorcy w zakresie posiadania odpowiedniego sprzętu i wyposażenia oraz lokalizacji inwestycji. Ponadto, wymogi określone niniejszą uchwałą mają zapewnić, by prowadzenie działalności polegającej na spalaniu zwłok zwierzęcych i ich części nie powodowało uciążliwości dla mieszkańców Gminy Opole Lubelskie. Projekt uchwały został przygotowany z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z przepis art. 24 ust. 1 rozporządzenia wspólnotowego (WE) Nr 1069/2009 podmioty zapewniają, aby kontrolowane przez nie przedsiębiorstwa lub zakłady były zatwierdzane przez właściwy organ, któremu podlega miejsce, w którym przedsiębiorstwa te lub zakłady wykonują jedną lub więcej z następujących czynności:

a) przetwarzanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w drodze sterylizacji ciśnieniowej, za pomocą metod, o których mowa w art. 15 ust. 1 akapit pierwszy lit. b), lub metod alternatywnych, dopuszczonych zgodnie z [art. 20](#);

b) usuwanie, jako odpadu, poprzez spalanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych, z wyłączeniem przedsiębiorstw lub zakładów, które posiadają pozwolenie na działalność zgodnie z dyrektywą [2000/76/WE](#);

c) usuwanie lub utylizacja poprzez spalanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych stanowiących odpady, z wyłączeniem przedsiębiorstw lub zakładów, które posiadają pozwolenie na działalność zgodnie z dyrektywą [2000/76/WE](#);

d) wykorzystanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych jako paliwa do spalania;

e) produkcja karmy dla zwierząt domowych;

f) produkcja nawozów organicznych i polepszaczy gleby;

g) przetwarzanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych w biogaz lub kompost;

h) czynności dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego po ich zebraniu, takie jak: sortowanie, dzielenie, chłodzenie, zamrażanie, solenie, usuwanie skór i skórek lub określonego materiału mogącego stanowić zagrożenie;

i) składowanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego;

j) składowanie produktów pochodnych przeznaczonych do:

(I) usunięcia na składowisku odpadów lub spalania lub utylizacji lub usunięcia przez współspalanie,

(II) wykorzystania jako paliwo do spalania;

(III) wykorzystania jako paszy, z wyłączeniem przedsiębiorstw lub zakładów zatwierdzonych lub zarejestrowanych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 183/2005;

(IV) wykorzystania jako nawozów organicznych i polepszaczy gleby, z wyłączeniem składowania w miejscu bezpośredniego zastosowania.

Wymagania weterynaryjne dla podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie objętym (m.in.) przytoczonym wyżej przepisem określa ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (art. 1 pkt 1 lit. o. Zgodnie z art. 6 ust. 1a pkt 3 tej ustawy podjęcie działalności nadzorowanej w zakresie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych jest dozwolone po zatwierdzeniu przedsiębiorstwa lub zakładu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia (WE) Nr 1069/2009. Decyzję w tej sprawie podejmuje powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na planowane miejsce prowadzenia działalności nadzorowanej w zakresie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych (art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt).

Wyjaśnić w tym miejscu wypada, że celem zatwierdzenia, o którym mowa w powyższych przepisach, jest zapewnienie bezpiecznego zagospodarowania produktów pochodzenia zwierzęcego. Istotnym elementem całego systemu prawidłowego zagospodarowania takiego ubocznego produktu jest możliwość jego identyfikacji na każdym etapie, poczynając od produkcji, przewozu, obróbki, przetwarzania, składowania, wprowadzania do obrotu, dystrybucji, a kończąc na użyciu lub usuwaniu. W takim przypadku zatwierdzenie (rejestracja) każdego z podmiotów, który może pojawić się choćby na jednym z wymienionych etapów, ma zasadnicze znaczenie dla realności i efektywności sprawowania kontroli urzędowej nad obiegiem materiału i możliwości zapewnienia jego identyfikowalności. Jak bowiem wskazuje się w preambule do rozporządzenia (WE) Nr 1069/2009, ewentualne luki w systemie takiego nadzoru mogą mieć poważny wpływ na zdrowie ludzi i zwierząt, bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i paszowego oraz zaufanie klientów. Dlatego też rozporządzenie to w sposób szczegółowy opisuje obowiązki podmiotów występujących na każdym z przedstawionych etapów,

zaczynając od punktu wyjściowego w łańcuchu produkcji (art. 4), a kończąc na punkcie końcowym w łańcuchu produkcyjnym (art. 5). Na wszystkich etapach gromadzenia, przewozu, manipulowania, obróbki, przekształcania, przetwarzania, składowania, wprowadzania do obrotu, rozprowadzania, stosowania lub usuwania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych w przedsiębiorstwie pod ich kontrolą, podmioty obowiązane są umożliwić sprawowanie kontroli przez organy nadzoru weterynaryjnego. Z tego też punktu widzenia niezwykle istotnym dla prawidłowości funkcjonowania całego systemu nadzoru jest, aby każde przedsiębiorstwo lub zakład prowadzący działalność, której przedmiotem jest produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego, był zatwierdzony przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii. Zarejestrowanie takiej działalności.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że podjęcie działalności nadzorowanej w zakresie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych jest dozwolone po zatwierdzeniu przedsiębiorstwa lub zakładu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia nr 1069/2009, a związku z powyższym dla wydania przez organ wykonawczy JST prawidłowej decyzji w zakresie wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części niezbędne jest posiadanie decyzji lekarza weterynarii w zakresie prowadzenia grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

W tym miejscu należy się odnieść do dodawanych niniejszą uchwałą punktów 6 i 7 określających minimalną odległość grzebowisk i spalarni od zabudowy mieszkaniowej, od zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywnościowe oraz studni, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych lub obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Nie ulega wątpliwości, że zgodnie ze stanowiskiem NSA zawartym w wyroku z dnia 1 marca 2016 r. (II OSK 36/16), że w ramach kompetencji prawodawczej, wynikającej z art. 7 ust. 3 uc.g., rada na zasadzie *lex specialis* może określić wymogi dotyczące cech i właściwości terenu grzebowiska, jego ukształtowania, odległości grzebowiska bądź spalarni od zabudowań mieszkaniowych, zakładów produkujących żywność, etc. Co do zasady – wprowadzenie ograniczeń w ramach uchwały nie stanowi naruszenia konstytucyjnej zasady swobody prowadzenia działalności gospodarczej.

Uzasadnieniem wprowadzenie przedmiotowych zapisów jest zabezpieczenie interesów mieszkańców Gminy Opole Lubelskie w zakresie sanitarnym, zdrowia, ochrony przyrody oraz ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Należy wskazać, że prowadzenie działalności w zakresie usuwania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi, jest działalnością o szczególnym charakterze i może stanowić potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21

października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego). Istotny więc z punktu widzenia usytuowania tego typu działalności gospodarczej jest zachowanie odpowiedniej odległości tak w zakresie zabudowy mieszkaniowej (oraz innych wskazanych obiektów) jaki i obiektów stanowiących zabytki w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003 Nr 162, poz. 1568 t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 840). Należy przy tym wskazać, że zgodnie z art. 4 ww. ustawy ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska. Tak więc ustalając minimalną odległość tego typu działalności gospodarczej, trzeba wziąć pod uwagę konieczność ochrony dziedzictwa kulturalnego znajdującego się na terenie gminy. Umieszczenie tego typu działalności gospodarczej w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów stanowiących obiekty zabytkowe w sposób znaczący może oddziaływać na te obiekty oraz ich otoczenie, a obiekty takie winny być objęte szczególną ochroną.

W zakresie odległości grzebowisk lub spalarni zwłok zwierzęcych i ich części od zabudowy mieszkaniowej, od zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywnościowe oraz studni, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych należy wskazać, iż ustawodawca nie przewidział żadnych konkretnych rozwiązań. Odległości takie przewidują jednakże inne akty prawne regulujące podobną materię. W § 1 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 175 z późn. zm.) wskazano, że schronisko dla zwierząt, powinno być zlokalizowane w odległości co najmniej 500 m, mierzonej jako najkrótszy odcinek od obiektów budowlanych schroniska do ujęć wody przeznaczonych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że zaproponowana w uchwale odległość 500m nie jest odległością oderwaną od uregulowań obowiązujących dla prowadzenia działalności tego typu. Jeżeli prowadzenie schroniska obwarowane jest tego typu ograniczeniami, to działalności w zakresie usuwania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, która może potencjalnie oddziaływać lub stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, takim ograniczeniami również może być objęta. Przyjmowane uregulowania bowiem nie mają na celu uniemożliwić prowadzenie działalności gospodarczej tego rodzaju na terenie gminy, a jedynie określić umiejscowienie tego typu działalności w odległości bezpiecznej dla życia i zdrowia mieszkańców gminy. W sposób oczywisty bowiem grzebanie lub spalanie zwłok zwierząt jest jedynie końcowym elementem całego procesu. A zwłoki zwierząt lub ich części muszą do takiego zakładu być dostarczone, przetrzymywane, a

ewentualne odpady powstałe podczas procesu w sposób właściwy zutilizowane. Tak więc umiejscowienie takiego zakładu w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej lub innych wskazanych w uchwale obiektów w sposób znaczący wpływa na kwestie bezpieczeństwa sanitarnego oraz może stanowić znacząca uciążliwość dla mieszkańców.

Wszystkie wyżej przytoczone argumenty oraz charakter regulowanej działalności uzasadniają również obowiązek dysponowania tytułem prawnym do nieruchomości na której prowadzona ma być działalność oraz obowiązek ogrodzenia nieruchomości zabezpieczający dostęp osób trzecich.

Podjęcie niniejszej uchwały umożliwi Burmistrzowi Opola Lubelskiego wydawanie zezwoleń na świadczenie ww. usług, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

